

ବିପ୍ଳବଭେରୀ

ଶୁଣିରେ ପଢ଼ିବା ଅଭିଯାନ
ଭାରତ ଜ୍ଞାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି

ବିପ୍ଳବଭେରୀ

ସଙ୍କଳନ ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଅଙ୍କନ ଶୌରୀଶଙ୍କର ବେହେରା

ପ୍ରକାଶକ ଭାରତ ସ୍ଥାନ ବିଜ୍ଞାନ ସମିତି,
ସି-୨, ହାଉସିଂ ବୋର୍ଡ଼ କଲୋନୀ,
ବରମୁଣ୍ଡା, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧ ୦୦୩
ଫୋନ୍ : (୦୬୭୪) ୪୭୦୮୯୧

ଅଙ୍ଗସଜ୍ଜା ପାୟୋନିୟର କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସର୍ଭିସେସ୍
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଦ୍ରଣ

ମୂଲ୍ୟ ତିନି ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ପ୍ରକାଶ କାଳ ଜାନୁଆରୀ ପହିଲା ୧୯୯୭

ଏହି ପୁସ୍ତିକାଟି ଓଡ଼ିଶାରେ 'ଶୁଦ୍ଧିରେ ପଡ଼ିବା ଆନ୍ଦୋଳନ' (Jan Andolan Andolan) ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଠନ ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ଓ ରାଁ ରହିକିରେ ଏକ ପାଠାଗାର ଅଭିଯାନ କରିବା ପାଇଁ ସମିତି ଚେତନା ଏହା ଏକ ଦେଶବ୍ୟାପୀ ଉଦ୍ୟମ ।

ଏହି ସଂକଳନଟିର ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଗହେଁ ତା' ଜୀବନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଏବଂ ତା' ନିଜର ପ୍ରତିଭାର ବିକାଶ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର ସ୍ୱପ୍ନ ଅଲଗା ଅଲଗା । ସମସ୍ତଙ୍କର ଏହି ସ୍ୱପ୍ନ ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଓ ନିଶ୍ଚୟ ସଫଳ ହୋଇପାରିବ । ସମାଜର ରୂପ ଓ ମାନ ଏହା ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ନିର୍ଭରଶୀଳ ।

ଆଜିର ସମାଜର ମାନ କେଉଁ ସ୍ତରରେ ରହିଛି ? ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଜୀବନରେ ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା, ଶାନ୍ତି ଓ ପ୍ରତିଭା ବିକାଶର ସୁଯୋଗ କେତେ ମିଳୁଛି ? ଅଧିକାଂଶ ମଣିଷ ଏପରି ସାମ୍ବାଦିକ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସବୁଜୁଟି ଯେ, ଉପରର ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଭାବିବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ କଷ୍ଟନାର ବାହାରେ । ଆରପଟେ, ଲଜ୍ଜାହୀନ ଭାବେ ଅଳପ କେତେକ ମଣିଷ ପୃଥିବୀର ସାରା ସୁଖ, ସମ୍ବଳ, ପ୍ରାଚୁର୍ଯ୍ୟ ଓ ବିଳାସକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରିଛନ୍ତି । ନିଜର ପ୍ରତିଟି ବିଳାସମୟ କ୍ଷଣ ପାଇଁ ସେମାନେ କୋଟି କୋଟି ମଣିଷଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଦଳି ପକାଉଛନ୍ତି । ନିଜ ପାଇଁ ସେମାନେ ଲୁହା, ଇସାତର ଶକ୍ତ ପୁରସ୍କା ବଳୟ ବି ଗଢ଼ିତୋଳିଛନ୍ତି, ଯେପରି ସାଧାରଣ ମଣିଷଟିଏ ତା'ର ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ୱର ବି ଶୁଣାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ଆଉ ନୁହେଁ । ଆମେମାନେ ଆଉ ସହିବା ନାହିଁ । ଶୋଷଣକୁ ସହି ଗଲିବା ଜୀବନ ଓ ପୃଷ୍ଠ ପ୍ରତି ଘୋର ଅପମାନ ଓ ଲଜ୍ଜା । ଏ ବିଚାର ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରଥମ ନୁହେଁ । ସବୁ ସମୟରେ ବିପ୍ଳବମାନେ ଅନ୍ୟାୟର ବିରୋଧ କରିଛନ୍ତି; ଜୀବନକୁ ବାଦି ଲଗାଇ ଯୁଦ୍ଧିଛନ୍ତି । ସାଥୁ ମଣିଷଙ୍କର ସହଭାଗିତା ଓ ପ୍ରେମକୁ ନେଇ ସେମାନେ ମାଡ଼ି ଖଲିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଏହି ତୁରୀ ବାଜିଛି । ଏହା ଖାଲି ବିଦେଶରେ ନୁହେଁ । ଆମର ଦେଶରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଆମ ଭୂଇଁରେ ବି ବାଜିଛି । କାଲିଠାରୁ ଆଜି ଓ ଏବେ ବି ବାଜୁଛି । ଆମ ସେହି ବିପ୍ଳବଭେରୀକୁ କାନେଇବା...! ଆମେ ସୁର ମିଳାଇଲେ ଏ ଭେରୀ ବଜ୍ରମାଦରେ ସବୁକିଛି ଘଟାଇ ପାରେ ।

ବନ୍ତନାଦର କେତୋଟି ଡେଉ

ପୃଷ୍ଠା

୧.ଜବାବ ଦିଅ ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ	ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	୪
୨.କବି, ବାଜେ କବିତା ବନ୍ଦକର	ବୀର କିଶୋର ଦାସ	୫
୩.କ୍ରାନ୍ତି ପଥର ଅଭିଯାତ୍ରୀ	ରାଧାନାଥ ପ୍ରଧାନ	୧୭
୪.ବିପ୍ଳବ ଆମେ	ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାହୁ	୧୮
୫.ଜୀବନକୁ ପାଣି ଛଡ଼ାଇ ନ ଦେଲେ . ବୀର କିଶୋର ଦାସ		୬
୬.କହ କହ କେଉଁ ଜାତି	ବାଞ୍ଚାନିଧି ମହାନ୍ତି	୭
୭.ଏର ମୋ ଦେଶର ନରନାରୀ	ହିନ୍ଦାରୁ ଅନୁଦିତ	୨୨
୮.ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ଆମେ ମୁସଲମାନ	ବୀର କିଶୋର ଦାସ	୮
୯.ଶିଖ ସାଥୁ ଶିଖ	ବର୍ତ୍ତୋଲ୍‌ର୍ ବ୍ରେଖ୍‌ର୍	୨୫
୧୦. ...ତୁ ସୃଷ୍ଟି ତୁ ଶକ୍ତି	ସଂଗୃହୀତ	୨୧
୧୧. ...ଜାଲୁଆ ଭାରରେ	ଚିଲିକା ଆନ୍ଦୋଳନ	୨୩
୧୨. ...ମର ମାହାପୁର	ଗନ୍ଧର୍ବନ ଆନ୍ଦୋଳନ	୧୬
୧୩. ...ରେ ପଡ଼ାକା ଜାତିର ଗରବ	ବାଞ୍ଚାନିଧି ମହାନ୍ତି	୯
୧୪. ...ଯାତ୍ରୀ ଚାଲିଛି	ମନୋଜ ଦାସ	୧୦
୧୫. ...ଆମେ ସବୁ ଏକ	ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ (କେରକ)	୨୬
୧୬. ...ଆମେ ଟିକି ଟିକି ବିଜ୍ଞାନୀ	ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୧
୧୭. ...ରାସ୍ତାଟା ଲମ୍ବା ଭାର	ହିନ୍ଦାରୁ ଅନୁଦିତ	୭
୧୮. ...ବାଜା ବାଜୁଛି ଡମ୍ ଡମ୍	ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୪
୧୯. ...ରାମ ନାମ ତୁମେ ଗାଇଲ	ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ	୧୨

୨୦...	କିଏ ବନେଇଲା	ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ.....	୧୫
୨୧...	ମଶାଲ ଜାଳ	ବଲ୍ଲି ସିଂହ ତିମା.....	୨୭
୨୨...	ବହି ଯାଏରେ ଗଙ୍ଗା	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କର	୨୦
୨୩...	ଟିକେ ସହାନୁଭୂତି	ଭୂପେନ ହଜ୍ଜାରିକା	୧୯
୨୪...	ବିଶ୍ୱ ବିଜୟୀ ନୌଜବାନ୍	ମଧୁସୂଦନ ଦାସ	୨୪
୨୫...	କେବେ ନୁହେଁ କେବେ ନୁହେଁ		୨୮

ଯେଉଁ ସାଥ୍ ବିପ୍ଳବୀଙ୍କ ହାତ ଓ ମୁଣ୍ଡର ସହଯୋଗରେ ଏହି ଭେରୀଟି ଭୂପ
ନେଇଛି, ସେମାନେ ହେଲେ :

ନିରାକାର ଭାଇ

ଲିଙ୍ଗରାଜ ଭାଇ

ରାଧାନାଥ ଭାଇ

ଯେଉଁ ସାଥ୍‌ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆମେ କିଛି ଗୀତ ଏଥିରେ ଶୁଣି ପାରିଛୁ ସେମାନେ
ହେଲେ : ଶୈଳଜ କବି ରବି ଭାଇ, ବୁଲୁ ଭାଇ, ଦେବୀ ଭାଇ,
ଜୟ ଭାଇ, ଚିତ୍ରପା ଅପା, ପୂର୍ବୀ ଅପା ଓ ଚିତ୍ତ ଭାଇ ।

ଜବାବ ଦିଅ ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ !!

● ବିନୟବୃଷ୍ଟ ପଟ୍ଟନାୟକ

(ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ବିପ୍ଳବୀ କବି ଚଟେ କାଞ୍ଜିଲିକ ଏକ କବିତାର ମର୍ମରେ ରଚିତ)
ବେଶାଦିନ ଆଉ ସହିବନି ଦାଉ

ଏଇ ସରକ୍ରିଆ ଆମ ଦେଶବାସୀ

ମୁଣ୍ଡ ସେ ଟେକିବେ ତୁଣ୍ଡ ସେ ଖୋଲିବେ

ପଚାରିବେ ସିଏ ଜୋର କରି (୨ ଥର)

ଜବାବ ଦିଅ ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ (୪ଥର)

କି ଥିଲା ଏ ଦେଶ

କି ହୋଇଛି ଆଜି

କାଳିର ସପନ

ଯାଇଛିରେ ଭାଙ୍ଗି

ତଥାପି ଶୋଇଛ ତମେ ନରମ ରବିରେ !

ଟିପ୍ ଟାପ୍ ଜାମା ପିନ୍ଧି କି ଠାଣି ମାରରେ !

ହୁକୁମ୍ ହୁଟେ ତୁମ ରାତି ମଟରରେ !

ତମେ କେତେ ଶୋଭାପାଥ ଝାର ହୋଟେଲରେ !

ଆମ ସାଥ୍ ସଡ଼େ ଆଜି ଭୋକ ଉପାସରେ

ଦେଶ ଆଜି ବୁଢ଼ିଯାଏ ରଣର ଭାରରେ

ଜବାବ ଦିଅ ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ (୪ ଥର)

ଗଢ଼ିଲୁ ତୁମର ରାଜତ୍ଵଆସ,

ସଜାଡ଼ିଲୁ ତୁମ ନରମ ଶେଯ

ଭରିଲୁ ତୁମର ରୋଷେଇ ଘର,

ପାକିଲୁ ତୁମର ପୋଷା କୁକୁର ।

ଚଳାଇଲୁ ତୁମ ମାରୁତି, ରାତି,

ଫୁଟାଇଲୁ ଫୁଲ ମାଟିକୁ ଚାଡ଼ି ।

(ହେଲେ) ତୁମରି ଭାଷାକୁ ଆମେ ବୁଝିଲୁନି

ବୁଝିଲୁନି ତୁମେ ଆମରି ଭାଷା !

ଜବାବ ଦିଅ ତୁମେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ । (୪ଥର)

କବି, ବାଢ଼େ କବିତା ବନ୍ଦ କର

● ଜାତୀୟ କବି ବୀର ବିଶ୍ଵୋର ଦାସ

କବି ବାଢ଼େ କବିତା ବନ୍ଦ କର,

କମାଣ ପରାଏ କଲମ ଧର;

ଥରେ ବଜା ନବ ସମର ତେରା

ତରୁଣ ଯେତେ ସେଇ ସଙ୍କେତେ

ଆସନ୍ତୁ ତୋତେ ହର୍ଷେ ଘେରି ।

ଗୋଲାପୀ ଅଧର ଯାଉଛି ଶୁଖି,

କବିତା ଲେଖିବୁ କାହାକୁ ଦେଖୁ ?

ଚାନ୍ଦ ବଦନେ ନାହିଁରେ ହସ

ଶରତ ରାସ ଦେଖିବ କିଏ

ଚାଖିବ କିଏ ବସନ୍ତ ରାସ ।

କଣ୍ଠ ମୁନିର ନାହିଁ ତପୋବନ

ମୁରୁଧ କଳା ଯେ ନରପତି ମନ

ବନଛବି ତୋର ଜୀର୍ଣ୍ଣ ବେଶ

ଯଶ ଧୂମ, ସପନ ସମ

ବିଷ ବାସ୍ତବେ ଥରଇ ଦେଶ ।

ଦମୟନ୍ତୀ ପ୍ରେମ ଆସିବ କାହିଁ,

ବିଜାସ ଦାନବ ଶୋଷଇ ଲହୁ

ସଞ୍ଜମ ଚିତାମଣି ଗଲାଣି ଚାଲି,

ଶିକ୍ଷା ଏଥୁ ଭିକ୍ଷା ପାଇଁ

ବିବେକ ପଛୁ ବଢ଼ୁଛି ଖାଲି ।

କବି, ବାଢ଼େ କବିତା ବନ୍ଦ କର

କମାଣ ପରାଏ କଲମ ଧର.....!

ଜୀବନକୁ ପାଣି ଛଡ଼ାଇ ନଦେଲେ

● ଜାତୀୟ କବି ବୀର କିଶୋର ଦାସ

ଭାଇ,

ତମେ କେତେଜଣ

ଜୀବନକୁ ପାଣି

ଛଡ଼ାଇ ନଦେଲେ ଚଳିବ କି ?

ଦଧୀଚିର ହାଡ଼

ଉଜାଡ଼ି ନଦେଲେ

କରତର ଭାଗ୍ୟ ଫେରିବ କି ?

ଶେଷ ଯବନିକା

ହେଲାଣି ପତନ

ବନ୍ଦନି ଯିବ ଏ

ଶୋଷକ ଶାସନ

ଶୋଷଣ ନୀତିର

ବଡ଼ି ଲିଭି ଆସେ

ଜଳାଇଲେ ଦୀବ ଜଳିବ କି ?

ଧନା ବଳଦରେ

କଳା ହେଲେ ଢୋକ

ମେଣ୍ଟିବ କି କୋଟି

ଗରିବଙ୍କ ଦୁଃଖ

ଗାନ୍ଧୀ ମୂଲିଆଙ୍କ

ଖପୁରିକି ଚୁରି

ଦିଲ୍ଲା ଦରବାର ତୋଳିବ କି ?

(ବ୍ରହ୍ମପୁର ଜେଲ - ୧୯୪୩)

କହ କହ କେଉଁ ଜାତି

● ବାସାନ୍ତିୟ ମହାତି

କହ କହ କେଉଁ ଜାତି ପାଇଛି ମୁକତି

କରି ହରି ହାରି ରୁହାରୀ;

କହ ପାଇଛି କେ ସୁଖ ନିଭାଇଛି ଦୁଃଖ

ମାରି ମାରି ପଥ ଭିକାରୀ ।

ଯେବେ ବାଘ ମୁହେଁ ପଡ଼େ ଶିକାର

ମିନତିରେ ପାଏ କି ସେ ଉଦ୍ଧାର

ଛାଡ଼ିକି ଦିଏ କେବେ ଧୀବର ଜାଲରୁ

ନ ରଲେ ମାନ ଆପେ ବାହାରି । ୧ ।

ଦେଖ ଆଇରିସ୍, ଚାଇନା, ଜାପାନ

ଆମେରିକା, ଆଫଗାନ ପଠାନ

ପରାଣ ପାତି ହେଲେ ମୁକତି

ଜୀବନ-ମରଣ ନ ବିଚାରି । ୨ ।

(ଆଜି) ଅଭିମନ୍ୟୁ ପରି ଘେରି ଚଉଦିଗୁଁ ଜନନୀ କୁମାରୀ

ଆତ୍ମଶକ୍ତି ସୁବିକାଶ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରଟି

କରିଦେବ ପାରି-ନୀନା

ଡର କେଉଁଠି ?

ରାସ୍ତାଟା ନାମା ଭାଇ ନକ୍ଷତ୍ର ଦୂର,

ରାସ୍ତା ନାମା ଭଉଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଦୂର,

ଦମ୍ଭ ନରାଇ ଚାଲିବା ହାତକୁ ହାତ ଧରି

ନୂଆ ମଣିଷ ଜାଗିଛିଛାତି ଫୁଲାଇ ଚାଲିଛି

ସଭିଏଁ ମିଶି ଚାଲିଲେ କେଉଁଠି ଡର.....(୦)

ଭୋକ କଷ୍ଟ ସହି ଆମେ କେମିତି ଯିବା ?

ଅନ୍ଧା ଭିଡ଼ି ଦଳବାନ୍ଧି ଆଗେଇ ଯିବା ।

ନୂଆ ମଣିଷ ମାଡ଼ିଛି ଛାତି ଫୁଲାଇ ଚାଲିଛି

ସଭିଏଁ ମିଶି ଚାଲିଲେ କେଉଁଠି ଡର(୧)

ଚାରିଆଡ଼େ କଷଣ ଖାଲି ଆଲୁଅ ନାହିଁ,

ତଥାପି ବାଟ ରଚିବା ବିରାମ ନାହିଁ ।

ନୂଆ ମଣିଷ ଜାଗିଛି.....ଛାତି ଫୁଲାଇ ଚାଲିଛି

ସଭିଏଁ ମିଶି ଚାଲିଲେ କେଉଁଠି ଡର ?.....(୨)

ଦିନ ଖରା, ରାତି ଥଣ୍ଡା ସହି ଚାଲିବା,

ସ୍ୱର୍ଗ ପାଇଁ ଲଢ଼ିବା ଜୀବନ ସାରା ।

ନୂଆ ମଣିଷ ଜାଗିଛି.....ଛାତି ଫୁଲାଇ ଚାଲିଛି

ସଭିଏଁ ମିଶି ଚାଲିଲେ କେଉଁଠି ଡର.....(୩)

ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ଆମେ ମୁସଲମାନ

● କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ଦାସ

ଆମେ ହିନ୍ଦୁ

ଆମେ ମୁସଲମାନ,

ଭାରତ ଆମର ଜନ୍ମମାଟି

କବର ଆମର ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନ

ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ଆମେ ମୁସଲମାନ । (୦)

ଆମେ କୋଟି କୋଟି ଭାରତବାସୀ

ଚାଟ କାରିଗର ମୁଲିଆ ଚାଷୀ

ଆମେ ଅଟୁ ଶିଖ ବୌଦ୍ଧ ପାଶୀ

ଆମେ ରେ ଜରନ ଖିରସ୍ଥାନ

ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ଆମେ ମୁସଲମାନ । (୧)

ମସ୍ଜିଦ୍ ଯେଉଁ ମାଟିରେ ଗଢ଼ା

ଗାରଜା ମନ୍ଦିର ତହିଁରେ ଛିଡ଼ା

ଏକା ପାଣି ଏକା ପବନେ ବଞ୍ଚୁ

ଏକା ରକ୍ତରେ ଗଢ଼ା ଆମର ଜାନ୍

ଆମେ ହିନ୍ଦୁ ଆମେ ମୁସଲମାନ । (୨)

ରେ ପତାକା ଜାତିର ଶରବ

● ବାସାନ୍ଧି ମହାନ୍ତି

ରେ ପତାକା ଜାତିର ଶରବ ଜାତିର ଜୀବନ ପରାଣ ତୁହିରେ
ଏକତା-ପାରତି-ଶାନ୍ତି-ମୂରତି ସୁନ୍ଦର ତୋହର ସମାନ ନାହିଁରେ ।

ଜାଣିଛି ଯେ ଥରେ ଜାତୀୟତା ସ୍ବାଦୁ
ଚାଖିଛି ଯେ ଥରେ ସ୍ବାଧୀନତା ମଧୁ
ପାରିଛି ଦେବାକୁ ଜୀବନ ଯୌବନ ମାନ ସଜମାନ
ବିମଳ ନୋହିରେ (୧)

ଉଡ଼ିଛି, ଉଡ଼ୁଛି, ଉଡ଼ୁଥିବୁ ପରା
ଯାବତ ଏ ଦେଶେ ଧରିଥିବ ଧରା
ଯାବତ ଜାତିର ଜଣିଏ ପରାଣେ ଥିବ ତୁ ରାଜିବୁ
ଗରନ ଛୁଇଁରେ (୨)

ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁହି ତିନି ରଞ୍ଜିଆରେ
ଧରିଛୁ ଅଙ୍ଗରେ ସୁଖ ସାଜିଆରେ
ଚରଣା ଦରିଦ୍ର-ସେବା-ଅବତାର ବକ୍ଷରେ ସେ ଚିହ୍ନ
ନମୁଛି ମୁହିଁରେ (୩)

ଯାତ୍ରୀ ଚାଲିଛି

● ମନୋଜ ଦାସ

ଯାତ୍ରୀ ଚାଲିଛି, ରାତ୍ରି ପାହିଛିରେ

ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଛି, ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଛିରେ
ତା'ର ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଛିରେ, ତା'ର ବାର୍ତ୍ତା ଆସିଛିରେ ।

ଆମେ ଜାଣିଛୁ ଆମର ପଥ ଦୁର୍ଗମ - ଜାଣିଛୁ ପଥର ଭୟ

ମୃତ୍ୟୁର ଭୟ ନାହିଁ ତା'ର ଭୟ - ମୃତ୍ୟୁ କରିଛୁ ଜୟ

ସେଇ-ମନ୍ତ୍ରର-ଦୁର୍ବାର-ଶକ୍ତିରେ

ଆଣିବୁ-ଫେରାଇ-ମୁକ୍ତିରେ ।୧।

ଅନ୍ଧାରେ ଯଦି ପଥ ନାହିଁ ଦିଶେ ନାହିଁଡର, ନାହିଁ ଡର-ନାହିଁ ଡର

ଅଗ୍ନିରେ ଯଦି ଜଳେ ଚାରିଦିଗ ନାହିଁ ଡର

ଆମେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ଅଭାବ ସହିରେ ସାହସ କରିଛୁ କ୍ରୟ

ରକ୍ତ ଦେବାର ଭକ୍ତ ହୋଇଛୁ ଆମେ ଗଉରବମୟ

ଧରା-ଜନନୀର-କାର୍ତ୍ତିର-ତୃପ୍ତିରେ

ଚାଲିଛୁ-ମରୁର-ପ୍ରାନ୍ତରେ ।୨।

ଆମେ ଜାଣିଛୁ ଆମର ଜୀବନ ନୁହେଁ ରେ ଜୀବନ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାୟ

ମରଣକୁ ଆମେ ବରଣ କରିଛୁ ମରଣ ଦୀପ୍ତିମୟ

ସେହି ଚଞ୍ଚଳ ଯାତ୍ରୀର ବାଣୀରେ

ଆଣିବୁ ଫେରାଇ ଶକ୍ତିରେ ।୩।

ଆମେ ଟକି ଟକି ବିଜ୍ଞାନୀ

● ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆମେ ଟକି ଟକି ବିଜ୍ଞାନୀ

ଆମେ ଟକି ଟକି ବିଜ୍ଞାନୀ

ସୁନ୍ଦର ଆମ ଧରଣୀ

ପବିତ୍ର ଆମ ଜନନୀ

ମୁଣ୍ଡକୁ ଖଟାଇ ହାତକୁ ନରାଇ

ଗଢ଼ିବା ଭାରତ ସଭିଏଁ ମିଳି ।

କାଲି ଗଢ଼ିଥିଲୁ

ନଜର ବାଲିରେ

କେତେ କେତେ କୋଣାରକ,

ଡିମିରି ଫଳରେ

କାଠିକୁ ପୂରାଇ

ଗଢ଼ିଥିଲୁ ଗାଡ଼ି ଟକ ।

ଆମ କଳା ରୁଡ଼ି

ଆକାଶେ ଉଡ଼ିଛି

ନଟେଇ ସୁତାକୁ ଭିଡ଼ି,

ମାଛ ସାପ ପୋକ

କେତେ ଯେ ଧରିଛୁ

ନଈ ପୋଖରୀରେ ବୁଡ଼ି ।

ଆମରି ଆଗରେ

କେତେ ଯେ ବିଜ୍ଞାନୀ

ଚାଷୀ ବଢ଼େଇ କମାର,

କୁମ୍ଭାର ଗୁଡ଼ିଆ

ତନ୍ତା ମୋତି ଧୋବା

ଶିଳ୍ପୀ ଆଉ କାରିଗର ।

ନିଜ ଚାରିପାଖ

ଜିନିଷକୁ ନେଇ

ଗଢ଼େ କେତେ ନୂଆ ନୂଆ,

ଏ ସମାଜ ଜିଏଁ

ତାଙ୍କ କାମ ପାଇଁ

ସିଏ ହୁଁ ଆମରି ସାହା ।

ବିଜ୍ଞାନୀ ଆମେରେ ତାଙ୍କରି ଚେଲା,

ଆମେରେ ଶିଳ୍ପୀ ଆମ ମନ ତ ଖୋଲା ।

ଆଗେଇ ନେବାରେ ଆସ ଆମରି କିର୍ତ୍ତୀ

ହସି ଖେଳି ନାଚି ଗାଇ ଯିବାରେ ମାତି ।

ଆମ କିରଣ !

● ବିନୟବୃଷ ପଟ୍ଟନାୟକ

୭.

ରାମ ନାମ ତୁମେ ଗାଇଲ,
କେତେ ତ ଦେଉଳ ତୋଳିଲ,
ଗେରୁଆ ଜାମା ତ ଘିଷିଲ,
ଚିତା ତ ତଳ କାଟିଲ ।

(ହେଲେ) ରାମର ନାଁରେ ଭୂଆଁ ବୁଲେଇ

ତମରି ସାଥୁର ତଣ୍ଡି କାଟିଲ

ରାମର ମନକୁ ତୁମେ କିବା' ବୁଝିଲ ?

ଯାଶୁ ବଡ଼ ବୋଲି କହିଲ,

ଦେଶେ ଦେଶେ କହି ଚାଲିଲ ।

ପ୍ରେମର କିରଣ ଗାଇଲ,

ସତ୍ତାକୁ ଜାତିରେ ଭରିଲ ।

(ହେଲେ) ଯାଶୁର ନାଁରେ ଭୂଆଁ ବୁଲେଇ

ତମରି ସାଥୁର ତଣ୍ଡି କାଟିଲ

ଯାଶୁର ମନକୁ ତୁମେ କିଏ ବୁଝିଲ ?

ଆଲ୍ଲା ବଡ଼ ବୋଲି କହିଲ

କେତେ ଯେ ନମାଜ ପଢ଼ିଲ

କେତେ ଉପବାସ ପାଳିଲ

ଜାକଯମକରେ ଛିଙ୍ଗିଲ

(ହେଲେ) ଆଲ୍ଲାର ନାଁରେ ପାଗଳ ହେଲ

ନିଜର ସାଥକୁ ତମେ ନିଜେ ସାରିଲ

ଆଲ୍ଲା ମନକୁ ତୁମେ କିବା' ବୁଝିଲ ?

ଆଲ୍ଲା, ଯାଶୁ ଆଉ ରାମ ସିଏ

ମଣିଷ ଜାତିକୁ ଭଲ ପାଏ

ଜାତି, ଧର୍ମ ତା'ର କିଛି ନାହିଁ

ତା' ଜୀବନ ବିଶ୍ୱ ହିତ ପାଇଁ

ସକ୍ରିତା ପରି ସେ ଜଳି ଜଳି ଦିନେ

ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ପ୍ରେମ ଦେଲା ବୁଝାଇ

ତା' ମହନତାକୁ ମାରି ଦେଇ ଆମେ

କଳକର ଟାକା ଦେଲେ ପିନ୍ଧାଇ

ତା ନାଁରେ ରକତରେ ଖେଳିଲେ ହୋଲି ।

ପବିତ୍ର ଆମ ଏ ଧରଣୀ ଭୂଇଁ

ଏକା ଆମେ ସବୁ ଭଉଣୀ ଭାଇ

ରୋଟିଏ ତ ଜାତି ଆମେ ମଣିଷ

ରୋଟିଏ ତ ଧର୍ମ ତା'ର ବିକାଶ

ଏକା ମନ ନେଇ ରହି ଚାଲିବା

ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ପ୍ରେମ ବୁଣି ଚାଲିବା

ରଖାଇ ଦେବାନି ଏ ଧରା ବୁକୁରେ

ଜାତି ଅଜାତିର ଏ ବିଷ ପରଶ

ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ???

● ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବାଜା ବାଜୁଛି ଡମ୍ ଡମ୍ ତୁରୀ ବାଜୁଛି ପେଁ
ଗୀତ ଚାଲିଛି, ନାଚ ଚାଲିଛି ତାଳ ମିଳାଇ ଦେ
ଏଠି ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଛି ! (୨ଥର)
ଆମରି ସଂସ୍କୃତି ବୋଲିକି ସେଠି ଅଛି କି କିଛି
ବେଶୀ ନୁହେଁ କିଛି ସେଇଠି ଭାଇ ସବୁ ବିଦେଶୀ
ଏଠି ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଛି ! (୨ ଥର)

ଆରେ ଖେଚେଡ଼ି ଭାଷାକୁ ଦେଖ	ରଏ ନୁହେଁ ଆମରି
ଆଉ ଡିଙ୍ଗି ଡିଙ୍ଗ ବାଜା ଦେଖ,	ଯେ ନୁହେଁ ଆମରି
ଆଉ ଇଙ୍ଗିନିଶ ଗୀତ, ନାଚ	ରଏ ନୁହେଁ ଆମରି
ଆଉ ଜୋତା ଟୋପି ପେଷ୍ଟି ସାର୍ଟ	ରଏ ନୁହେଁ ଆମରି
ଗୋଟିଏ ବି ନୁହେଁ ଏଠି ଆମ ନୀତୀ	
ବାହାରୁ ନକଲି କହୁ ନୂଆ ସଂସ୍କୃତି	
ପାରିବାନି କେବେ ଆମେ ତାକୁ ଆଗେଇ	
ବିଦେଶର ନୂଆ ପଛେ ଥିବା ଗୋଡ଼େଇ ଏଠି	
ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିଛି ! (୨ ଥର)	

ତୁରୀ, ଭେରୀ, ଗିନି, ଢୋଲ	ରଏ ଆମ ତିଆରି
ବଳଶୀ ଓ ସାହାନାର	ରଏ ଆମ ତିଆରି
ଭଜି ଭଜି ଲୋକ ଗୀତ	ରଏ ଆମ କିରତୀ
କେତେ ଗପ, ଛନ୍ଦ, ନାଚ	ରଏ ଆମ କିରତୀ
ବାର ମାସେ ତେର ପରବ	ରଏ ଆମ ସଂସ୍କୃତି
ଧୋତି, କୁର୍ତ୍ତା, ପାଇଜାମା	ରଏ ଆମ ଚଳଣି
ବିଦେଶୀ ସଂସ୍କୃତିରୁ ବେଶୀ ପାକନ	

ହଜାର ବରଷର ସାଧନା ପକ
 ସରକିଆ ଜୀବନରେ ବିରଜ କିରୀ
 ମହାନ ଅତୀତର ମହା ସଂସ୍କୃତି
 ସେ ବଢ଼ିବ ଆମ ମୁଣ୍ଡ, ହାତ ବଳରେ
 ସରଜିବ କେତେ ମଜା ନୂଆ ଧାରାରେ ।
 ତେବେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିବ ।
 ତେବେ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲିବ ।

କିଏ ବନେଇଲା ?

● ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

କିଏ ବନେଇଲା କହିଲ ଏଇ ତାଜମହଲ
 ଶଙ୍ଖ ମଲମଲ ପଥର ଦିଶେ କେଡ଼େ ଡୁଉଲ
 ବନେଇଲାବାଲା ନଥିଲା କେବେ ରାଜା କି ମନ୍ତ୍ରୀ
 ଇତିହାସ ବହି ଗାଏନି କେବେ ତା'ରି କିରତୀ
 ସେଇ ଥିଲା ଆମ ଶିଳ୍ପୀ ସାଥୁ
 ମୁଣ୍ଡ ଖଟାଇ ସେ ହାତ କରାଇ
 କାମର ତାହାର ତୁଳନା ନାହିଁ (୧)
 କିଏ ବନେଇଲା କହିଲ କୋଣାରକ ମନ୍ଦିର
 କଲା ମତମତ ପଥର ଦିଶେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର
 ବନେଇଲାବାଲା ତୁଳନା ନାହିଁ(୨)
 କିଏ ବନେଇଲା କହିଲ ଆମ ଖଣ୍ଡଗିରି
 ପଥରକୁ କାଟି ଗଢ଼ିଲା ଏଇ ବଡ଼ ନଗରୀ
 ବନେଇଲା ବାଲା ତୁଳନା ନାହିଁ(୩)
 କିଏ ବନେଇଲା କହିଲ ଏଇ ଆମ ସହର
 କେତେ ଯେ ସୁବିଧା ପାଉଛି ଏଇ ସାରା ସହର

ବନେଇଲା ବାଲ୍ୟ ନଥିଲା ତୁଳନା ନାହିଁ (୪)

ମରୁ ମହାପୁରୁ ଡଙ୍ଗର ବୁଡ଼ା

● ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସାହୁ

ମରୁ ମହାପୁରୁ ଡଙ୍ଗର ବୁଡ଼ା ହୁଏତେ ମୁଲ୍ ମୁଲ୍

ତାର ପାଦର ତଳୁ ପା' ହ ଖୁଲ୍ ଖୁଲ୍

ମରୁ ସଜାତ ! ତାର ପାଦର ତଳୁ ପାଦର ବହେ ଖୁଲ୍ ଖୁଲ୍ (୦)

ଗନ୍ଧ ମାରବନ୍ ବଳି କରି ତାର ରାଧଜେ ଅଛି ନାଁ

ରୁପର ଗଙ୍ଗା ବୁହି ଯାଉଛନ୍ତି ଦୁନିଆଁ ଯାକର ମାଁ

ସବୁ ବେଳେ ତହିଁ ଶୀତଳ ପବନ ବହେସି ସୁଲ୍ ସୁଲ୍ (୧)

ତାର ପାଦର ତଳୁ

ଗଛନିତା ଉଷୋକ୍ଷା ତେରେ ଚିରଗୁନ୍ ଯେତେ

ବାଘ, ଭାଲୁ, କୁତ୍ରା, ସମର, ବରହା, ଶରହା କେତେ

ଛତି, କରଡ଼ି, ବହଲ୍, ସାର୍ ଲଗେଇଛେ କେତେ ମୁଲ୍ (୨)

ତାର ପାଦର ତଳୁ.....

ଭୁଦୋ ମାସେ ତାର ନୂଆଁ ଖୁଆ ଦଶରା ମଙ୍ଗଳବାର

କରମ୍ ସାନିର ଯାତ୍ରା ଦେଖା ତରତି ପୁନି ଏହାର

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶିର ରଖା ପଡ଼ିକା ଉଡ଼ୁସି ଗର ତୁଳ (୩)

ତାର ପାଦର ତଳୁ

ସୁର ନିମିର ଲାଲ୍ ଚହ ଚହ ହଲ୍‌ବା ମଖା ଗାଲ୍

ଡେବରି କାଖେ ନୂଆଁ ମଠିଆ କଲା ମିସ୍‌ମିସ୍ ବାଲ୍

ଡଙ୍ଗର ବୁଡ଼ାକେ କେତେ ବିନତି ମନ ହୁଏ ଗୁଲ୍ ଗୁଲ୍ (୪)

ତାର ପାଦର ତଳୁ

ଜନମ୍ କରମ୍ ନତା ଡେରା ବିହା ବରତନ୍ ଯେତେ

ବାବୁ ନିମିର ପେରେମ୍ ଗାଡ଼ ସବୁ ଶୁନ୍‌ସି ସଥେ

କାଣାଁ ଭାବି କରି ହାଥ୍ ହଲେଇ କରି ହସିସି ମୁଲ୍ ମୁଲ୍ (୫)

ତାର ପାଦର ତଳୁ

କ୍ରାନ୍ତି ପଥର ଅଭିଯାତ୍ରୀ

● ରାଧାନାଥ ପ୍ରଧାନ

କ୍ରାନ୍ତି ପଥର ଅଭିଯାତ୍ରୀ ଆମେ

ଲକ୍ଷ୍ୟ ସମତା ସ୍ଥାପନ

ଶାନ୍ତି-ସଙ୍ଘର୍ଷ-ଧାରା ଚଳେଇବୁ

ହିଂସାର ହେବ ଅବସାନ(୦)

ବହୁକ କମାଣ ଦୈହିକ ପାତ୍ରନ ହିଂସା ନୁହେଁରେ କେବଳ

ସ୍ଵାର୍ଥ ମିଥ୍ୟା ଲାଞ୍ଜ ହିଂସାର ପିତାମାତା ଆଉ ମାତୃନ

ଅମଳା ରାଜର ପୋଷ୍ୟ ଏମାନେ ପୂଜିବାବର ସନ୍ତାନ

କ୍ରାନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରେ ଧ୍ଵଂସ କରିବୁ ପୂଜି ତନ୍ତ୍ରା ଲୁଣନ (୧)

ଜାତି ଧର୍ମ ଆଞ୍ଚଳିକତା ଭେଦ ଭାବ ଆମେ ମାନୁନା

ନାରୀ ପୁରୁଷରେ କଳା ଓ ଗୋରାରେ ସାନବଡ଼ ଆମେ ଜାଣୁନା

ମାନିକ ନୌକର ଆମୀର କାଙ୍ଗାଳ ତପାତ୍ କରିବୁ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ

ନଷ୍ଟ କରିବୁ ଭ୍ରଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଜୀବନର ଏହି ଚାଣପଣ(୨)

ଦଳିତ ପତିତ ନୟନୁ ଅଶ୍ରୁ ମୁଞ୍ଚନ ଆମ ଧରମ

ବର୍ବର ଶୋଷକ ଅତ୍ୟାଚାରୀକୁ ଜବତ୍ କରିବା ଆମ କାମ

ତୋର ଘୁଷୁଖୋର କଳା ବଜାରୀରେ ଦେଖୁ ହୁଏ ହୃଦ୍ କମ୍ପନ

କାମ୍ୟ ଆମର ଶୋଷଣ ବିହୀନ ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ନିର୍ମାଣ (୩)

ଦୁର୍ବଳ ଉପରେ ସବଳର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା କରେ ରାଜୁତି,

କୋଟି ଶରୀରକୁ କଳାଜ କରି ରକ୍ତ ପିଉଛି ପୂଜିପତି

ଅନେକ ସହିଛି ଦେଶ ଦାଉ, ଆଉ କହି ନ ପାରିବି ସହନ

ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ଆମ ଜାଗିବ କ୍ରାନ୍ତି, କଳାଜ କରିବ ନର୍ତ୍ତନ... (୪)

ବିପ୍ଳବ ଆମେ

● ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ସାହୁ

ବିପ୍ଳବ ଆମେ ଅହିଂସା ବଳ ନିର୍ଭୀକତା ଆମ କର୍ମ
ମରିବୁ ସତ ଡରିବୁ ନାହିଁ ଏହି ଆମରି ଧର୍ମ (୧)
ଅତ୍ୟାଚାରୀର ଦୁଃସାହସକୁ ଭାଙ୍ଗି କରିବୁ ଦୂର
ପଶୁବଳର ବିଲୋପ ପାଇଁ ଶକ୍ତି ଆମ ପ୍ରଚାର (୨)
ରଖୁ ଦେବୁ ନା ଏ ଦେଶ ଆଉ ଦୁର୍ନୀତି ଅତ୍ୟାଚାର
ଛାହିନ ପାରେ ବସୁଧା ମାଆ ଘୃଣିତ ପାପଭାର (୩)
ଅର୍ଥଲୋଭର କଳଙ୍କ ବୋଧ ବୋହିଛି ଯେହୁ ମୁଣ୍ଡେ
ତାହାକୁ ଆମେ ହାକିମ ବାବୁ କହିବୁ ନାହିଁ ତୁଣ୍ଡେ (୪)
ନିଷେସିତର ଆହାର ଯେହୁ ଛଡ଼ାଏ କରି ବଳ
ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ କହିବୁ ଆମେ ଲୁଣନକାରୀ ଦଳ (୫)
ସତର୍କ ଘଣ୍ଟି ବାଜଇ ଆମ ପଡ଼ର ଶତ୍ରୁ କାନେ
ଶତ୍ରୁ ସେ ଆମ ସୁପ୍ତ ଜନର ରକ୍ତ ଶୋଷି ଯେ ଜାଣେ (୬)
ନିଏ ଉଦ୍ଧୋତ ନାହିଁ ଶଙ୍କୋତ ଘୃଣ୍ୟ ଏ ବ୍ୟବସାୟ
ଉଚ୍ଚ ବେତନ କରି ଗ୍ରହଣ ପୁଣି ଏ କି' ଅନ୍ୟାୟ (୭)
ବାହ୍ୟ ପାଉଣା ନ ହେଲା ଉଣା ଜନ ପ୍ରାଣେ ଆତଙ୍କ
ନ ହେଲା କହି ହୁଏନା ସହି ହୃଦୟ ବିତାରକ (୮)
ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀ କରୁଣା ଅସ୍ତେ ବିଶ୍ୱ ବିଜୟା ଆମେ
ରୁରୁ ଆମର ଅମର ଗାନ୍ଧୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଙ୍କର ନାମେ (୯)
ଦେଶର ପାଇଁ ଆମ୍ଭ ଆହୁତି ଦିଏ ସେହି ନମସ୍ୟ
ମିଥ୍ୟାଚାରୀର କୁହୁକ ଜାଲ ଆମରି ପାଇଁ ବିଷ (୧୦)
ହାତକୁ ଯେବେ ଲୋହ ଶିକୁଳି ସେ ହେବ ଅଳଙ୍କାର

ଚିତ୍ତା ନାହିଁ ଯଦିବା ପଡ଼େ ଯିବାକୁ କାରଗାର (୧୧)

ଚିକେ ସହାନୁଭୂତି

• ରୂପେନ ହଜାରିକା

ମଣିଷ ମଣିଷର ଲାଗି ଜୀବନ ଜୀବନର ଲାଗି

ଚିକେ ସହାନୁଭୂତି ତ ମଣିଷ ପାଇ ପାରେନା ହେ ବନ୍ଧୁ

ମଣିଷ ମଣିଷର ଲାଗି (୦)

ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ପଣ୍ୟକରେ

ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ଜୀବିକା କରେ

(ଆରେ) ପୁରୁଣା ଇତିହାସକୁ ଫେରିଲେ

ଲଜ୍ୟା କି ତୁମେ ପାଆନା..... ହେ ବନ୍ଧୁ

ମଣିଷ ମଣିଷର ଲାଗି (୧)

କୁହ କିବା ତୁମର କ୍ଷତି

ଜୀବନ ଯେ ଅତଳ ନଦୀ

ପାରିହୁଏ ତୁମକୁ ଧରି

ଦୁର୍ବଳ ମଣିଷ ଯଦି

ମଣିଷ ଯଦି ବା' ନହୁଏ ମଣିଷ

ଦାନବ କେବେ ବି ହେବନି ମଣିଷ

ପୁରୁଣା ଇତିହାସକୁ ଫେରିଲେ

ଲଜ୍ୟା କି ତୁମେ ପାଆନା ହେ ବନ୍ଧୁ

ମଣିଷ ମଣିଷର ଲାଗି (୨)

ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତର - ବିଶ୍ଵୋରା ଦାସ

ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ବହି ଯାଏରେ ଗଜା

• ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ବର

କେତେ ନଦୀ ଯାଏ ବହି ସବୁ ନୁହେଁରେ ଗଜା ।
ଦେଶେ ଦେଶେ ଉଡ଼େ ପତାକା ସବୁ ନୁହେଁ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ।
ବହି ଯାଏରେ ଗଜା ଉଡ଼େ ତ୍ରିରଙ୍ଗା ।
ଧନ ଧାନେ ଭରା ପୁଣି ସଦା ସୁଫଳା
ସରଗ ଏ ମାଟି ଅମୃତଭରା
(ହେଲେ) ଆଜି ଏ ଦେଶେ ସବୁ ମହଙ୍ଗା ମହଙ୍ଗା
ଭାତ ମହଙ୍ଗା ଏଠି ରୁଟି ମହଙ୍ଗା
ଘର ମହଙ୍ଗା ଏଠି ନୁରା ମହଙ୍ଗା
ପ୍ରେମ ମହଙ୍ଗା, ସ୍ନେହ ମହଙ୍ଗା, ଶ୍ରଦ୍ଧା ମହଙ୍ଗା ।
ସ୍ବାଧୀନ ଯେବେ ହେଲା ଏ ଦେଶ କି ଥିଲା ଆମ ସ୍ବପ୍ନ
ଗଡ଼ିବୁ ଆମ ସୁନାର ଦେଶ ବିଦିବ ସୁଖେ ଦିନ
କାହିଁ ରଲା ସେ ସପନ ଆଦି ପଡ଼ିଛି ହା ହା କାର
କାନ୍ଦେରେ ଶିଶୁ କାନ୍ଦେ ଜନନୀ କ୍ଷୁଧାରେ ଜର ଜର
ଆମକୁ ଯିଏ ଖାଉଛି ଶୋଷି ସେ ପୁଣି ଅଳ୍ପବୀର
ପାଆନ୍ତି ସିଏ ଏ ଦେଶେ ପୂଜା ଆମେ ଖାଉରେ ଛୋଟା
ଖଟି ଖଟିରେ ମରୁଛୁ ଆମେ
ହାଡ଼ ଆମର ଭଜା
ହେଲେ ବଞ୍ଚିବା ଆମର ଆଜି ମହଙ୍ଗା ମହଙ୍ଗା ।
କାନ୍ଦେ ଜନନୀ କାନ୍ଦେ ଜନତା ନିର୍ବୋଧ ଶିଶୁ କାନ୍ଦେ
ମଣିଷ ଆଜି ପେଟର ଲାଜେ ଯୁଝଇ ଶ୍ବାନ ସାଥେ
ପ୍ରାସାଦେ ଜନେ ଆଲୋକମାଳା ବାହାରେ କଳାଜ ଭେଜା
କିଏ ଭାସୁଛି କ୍ଷୀର ସାଗରେ କାହାର ପେଟେ ଛାନା
ଜଳିବ ଯଦି ଭୋକର ନିଆଁ କରୁବୁ ଛାରଖାର
ରକତ ଶୋଷି ମୁହଁ ତୁମର
ହୋଇଛି ସିନା ରଜା
ହେଲେ ଗରୀବର ରକ୍ତ ବଡ଼ ମହଙ୍ଗା ମହଙ୍ଗା
ଭାତ ମହଙ୍ଗା

ତୁ ସୃଷ୍ଟି, ତୁ ଶକ୍ତି

ତୁ ସୃଷ୍ଟି, ତୁ ଶକ୍ତି, ତୁ ଶାନ୍ତିର ଚିର ସାଥୀ
ତୁ ମୁକ୍ତି, ତୁ ମୈତ୍ରୀ, ତୁ ସାମ୍ୟର ଜୟଗୀତ । ୦ ।
ତୋ ଆଖି ଆଗରେ ଦେଖ ମା' ବିଜେ ତାର ପିଲା
ତୋ ଆଖି ଆଗରେ ଦେଖ ରାଷ୍ଟ୍ରା ଘାଟରେ ଉଠଣୀ ନିଳାମ୍ବ ହେଲା
ତୋ ଆଖି ଆଗରେ ଦେଖ ଯୌତୁକ ବିନା ଝିଅ ତୋର ପୋଡ଼ି ମଲା
ତୋ ଆଖି ଖୋଲି ବାରେ ଦେଖ ଏକୁ ଜିଏ କଲା ଏକୁ ଜିଏ କଲା । ୧ ।
ଅବଳା ନୁହେଁ ତୁ ଦୁର୍ବଳା ନୁହେଁ ଦୁର୍ବାର ତୋର ଗତି
ସଂହାର କର କୁରୁବନ ଯେତେ ଗାଈ ବିଜୟର ଗୀତି
କଦମ୍ବ କଦମ୍ବ ବଢ଼ାଇ ଯା ତୁ ଖଡ଼ଗ ଧରି
ସର୍ବ ସଂହାରୁ ସଂହାରିଣୀ ସାଜୁ ଶତ୍ରୁ ମାରି
ତୋ ସାଥରେ ରହିଛି ମାତଙ୍ଗିନୀ ଝାନ୍ସୀ ରାଣୀ
ମୂଳ ପୋଛ କରି ଦେଶରୁ ଯେତେବ ଦଳାନ୍ ଶ୍ରେଣୀ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀର ରକ୍ତରେ ତୁହି ବାନ୍ଧି କେଶ
ବଞ୍ଚାଅ ଆଜି ବଞ୍ଚାଅ ଆଜି ବଞ୍ଚାଅ ଦେଶ । ୨ ।

ଏଇ ମୋ ଦେଶର ନରନାରୀ

ଏଇ ମୋ ଦେଶର ନରନାରୀ

ଝରାଅ ଆଖୁରୁ ଟୋପେ ବାରି

ସେ ଯେ ଚଳି ପଡ଼ିଛି ସୀମାନ୍ତେ

ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନର ଟେକ ପାଇଁ (୦)

ସେ ଯେ ଦେଶ ଜାତି ପାଇଁ ମାନି

ଯେଣୁ ନିଜେ ଅଟେ ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତ ରଖୁଛନ୍ତି ନିଜର

ସୀମାନ୍ତେ କାଳ ଚିର ପ୍ରହରୀ (୧)

ପ୍ରତି ଅଣୁ ପରମାଣୁ ତା'ର

ଆଜି ଭାଙ୍ଗି କହେ ବାରମ୍ବାର

ଯେତେ ଦିନ ଥିବି ମୁଁ ସୀମାନ୍ତେ

ଝଣା ମୋ' ନଇଁବ ନାହିଁ । (୨)

ଯେଣୁ ନିଜେ ଅଟେ ଏ ସନ୍ତାନ

ତେଣୁ ନିଜେ ଭାବେ ଏକ ମା'ର

କରେ ତା'ରି ତଳେ ମୁହଁ ମିନତୀ

ଦିଅ ତା' ଅନ୍ତରେ ଟୋପେ ଶାନ୍ତି (୩)

ଜାଲୁଆ ଭାଇରେ

ସଂକଳନ : ପୁରବୀ

(ଚିଲିକା ବଂଶୀ ଆନ୍ଦୋଳନର ଗୀତ)

ଜାଲୁଆ ଭାଇରେ, ମୋ ଜାଲୁଆ ଭାଇରେ

ମୋ ବାହାଣୀଆ ଭାଇରେ, ସେ ମାଛୁଆ ଭାଇରେ କରୁଁ କରୁଁ କାନ୍ଦେ ଚିଲିକା ମାଆ
(ତୋତେ) ଶୁଭୁଛି କି ନାହିଁରେ ।୦।

ସେଇ ତୋ ଖେତ, ସେଇ ତୋ ବିର, ସେଇ ତୋ ଭାତହାଣ୍ଡି

ତୋ ହାତୁ ନେବ ଛଡ଼ାଇ ଚାଟା, ଆସିଛି ସେ ଉଣି

କଳିଙ୍ଗ ଷଷ୍ଠ ମିଳାଏ ହାତ ତା'ର ନମକ ଖାଇରେ ।୧।

ଜାଲୁଆ ଭାଇରେ

ତାର ପାଣିରେ ବୁଡ଼ୁ, ପକରେ ସବୁ, ଜାଣରେ କାରୁ ଦିନ

ବରଷା ଖରା ଜାଡ଼ ତୁ ସହି ତା' ବୁକେ ଖୋଜୁ ମୀନ

କାଳିଜୁ ଆଉ ତା'ବୁକେ ଡଙ୍ଗା ପାରିବୁ କି ବାହିରେ ।୨।

ତାଳିବ ଏଠି ଚାଟା ରାଇଜ ଉଡ଼ିବ ତା'ର ଧୂଜା

ସପନ ହେବ ନୀଳବଣ ତୋ ଆଡ଼ିଆ ଡିଆଁ ବଜା

ଏସବୁ ଛାଡ଼ି କହ ଭାଇ ତୋ' ଜୀବନ କାହିଁରେ ।୩।

ଭାରତ ଲୁଣି ଭାରତ ରତ୍ନ ଶାଢ଼ୀ ତୋ ମୁଣ୍ଡେ ବନ୍ଧା

ଆସିଛି ଏଠି ତୋ ହକ ନେବ କରିବ ମରଣ ଖନ୍ଦା

ପାଣି ପବନ ଜହର ଡାକି ଜାଳିବ ଲୁରରେ ।୪।

ଶାସକ ତୋର ଶୋଷକ ସାଜି ଚିପୁଛି ଡୋର ଅଣ୍ଟି

ତାର ନିଅଣ୍ଟ ବେଳେ ବଞ୍ଚୁବ (ତୋର) ମାଉଁସ ଖାଇରେ ।୫।

ରୁହାରି ଯାରେ କରୁରୁ ଭାବୁ ରୁମାଣ୍ଡା ତାର ସିଏ

ଭେନିକି କରେ ଭେନିକି ଭଜି ଭୋଧିଟ ଗୀତ ଗାଏ

ଲଢ଼େଇ କରି ଛଡ଼େଇ ଶିଖ ତୋ' ହକ ପାଇଁରେ ।୬।

ରାଁ ରାଁରେ ବାହିନୀ ରଢ଼ି ହୁଅ ତୁ ଆଜି ସଜ

ହଟାଅ ଯେତେ ଦଳାଲ ଏଠୁ ହଟାଅ ଚାଟା ରାଜ

ଆଗରୁ ବନ୍ଧ ନ କଲେ କାଲି ଫିଟିବ ଘାଇରେ ।୭।

ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ନୌଜବାନ୍

● ମଧୁସୂଦନ ଦାସ

ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ନୌଜବାନ୍ (୪)

ଆଗରେ ଡୋହର କଣ୍ଟା, ପଛରେ ଡୋହର ଗାଡ଼

ଶୋଷଣର ଖାଲି ଚାଲେ ଦିନରାତି ଏଠି ଭିଡ଼ ।

ଶୋଷଣ ଭିତରେ ବଞ୍ଚୁ ନା ଶୋଷଣ ଭିତରେ ମରିବୁ ?

ତୁ ଆଗେଇ ଚାଲ୍ (୩) ରେ

କାନ ଡେରି ଶୁଣ ତୁହି ଆସଇ ଶବଦ ଆ.....

ପଇସା ଦିଅ ପଇସା ଦିଅ ଝଙ୍କାର ନିନାଦ ଆ.....

ପଇସା ଏଠି ଫୋପାଡ଼ି ଦେଲେ ଧନୀ ହୁଏ କଳା

କାମ ସରିଗଲେ କହନ୍ତି ଭାଇ ଯାରେ ପକା ପକା ।

ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ଶୋଇପଡ଼ିଥିବୁ ଟେକ୍ ଦେବେ ନାହିଁ ତୋତେ

ନିଦର ବଟିକା ଖୁସଇ ଦେଇରେ ମାରିଦେବେ ତୋତେ ହାତେ ।

ତୁ ଆଗେଇ ଚାଲ୍ (୩) ରେ

ବେଇମାନି ବୁରି କରୁଛି ଯିଏରେ ତା' ବେକରେ ଫୁଲମାଳ

ଖଟିଖୁଆ ଏଠି ମରିପଡ଼ୁଛନ୍ତି ତା' ଦେହେ ରକତ ଝାଳ ।

କଣ୍ଟା ଏଇଠି ବିଛେଇ ପଡ଼ିଛି ରାସ୍ତା ପଥରେ ତୋର

କଷ୍ଟକିତ ପଥେ ଆଗେଇ ଯିବୁରେ ତୁହି ତ' ଜବାନ ବୀର ।

ତୁ ଆଗେଇ ଚାଲ୍ (୩) ରେ

ଶିଖ ଓ ପଚାର

ଶିଖ ସାଥ୍ ଶିଖ.....ଶିଖ ହେ ସାଥ୍ ଶିଖ
ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ..... ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ
ମୂଳଦୁଆରୁ ଆରମ୍ଭ କର.....ଆଗେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ
ଏବେ କିଛି ହୋଇନି ଡେରି.....ଆଗେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ
ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ.....ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ
ଶିଖ ସାଥ୍ ଶିଖ.....(୦)

କ, ଖ, ଗ ତୁମେ ଶିଖ (ହେଲେ) ସେତିକି ନୁହେଁ ଯଥେଷ୍ଟ
ଟିକିନିଶ୍ଚ ତୁମେ ଜାଣ ସବୁ କଥା ମୋ ସାଥ୍
ଆହୁଲାକୁ ତୁମ ହାତେ ନେଇ ତୁମେ ହୋଇଯାଅ ତିଆର
ଆଗେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ
ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ.....ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ
ଶିଖ ସାଥ୍ ଶିଖ.....(୧)

ବହିଷ୍କୃତ ତୁମେ ଶିଖ, ହେ ବନ୍ଦୀ ତୁମେ ଶିଖ
ରୋଷେଇ ଘରର ଭଉଣୀ ତୁମେ ଶିଖ ତୁମେ ଶିଖ
ହେ ବୁଦ୍ଧ.....ତୁମେ ଶିଖ
ଆହୁଲାକୁ ତୁମ ହାତେ ନେଇ ତୁମେ ହୋଇଯାଅ ତିଆର
ଆଗେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ
ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ.....ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ
ଶିଖ ସାଥ୍ ଶିଖ.....(୨)

ଘର ଛାଡ଼ି ବୁଲିଲା ବାଲା ନିଜର ପ୍ରଜ୍ଞ ରଚନା କର
କୃପ ମଣ୍ଡଳ ନରହି ତୁମେ ଜ୍ଞାନର ସନ୍ଧାନେ ବାହାରି ପଡ଼
ହେ ଭୋକିଲା ତୁ ନିଜ ପାଇଁ...ବହିଷିଏ ଖୋଜି ଆଣ
ଅସ୍ତ୍ର ଏହା ତୁମ ହେବ...ହେବ ଏହା ହତିଆର
ଆହୁଲାକୁ ତୁମ ହାତେ ନେଇ ତୁମେ ହୋଇଯାଅ ତିଆର
ଆଗେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ
ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ.....ଅଭିଷ୍ଟତାରୁ
ଶିଖ ସାଥ୍ ଶିଖ.....(୩)

(କେବେ) ଭୟ କରନ୍ତି ହେ ସାଥ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବାରେ

ଅନ୍ଧ ପରି ମାନିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି କେବେ

ନିଜେ ପରଖୁକି ଦେଖ, ନିଜେ ବିଚାରିବା ଶିଖ

ପ୍ରଶ୍ନ କର ହିସାବରୁ, ବୁଝିବାକୁ ସବୁ ହେବ

ସବୁକୁ ଦେଖାଇ ଆଜୁଠି ପଚାର ତୁମେ ପଚାର

ଏହ କେମିତି ହେଲା ?

ଏହ କେଉଁଠୁ ଆସିଲା ?

ଆରେଇ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ

ମୂଳଦୁଆରୁ.....ଅନୁଭୂତିରୁ.....ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ

ଶିଖ ସାଥ ଶିଖ.....(୪)

ମୂଳ ନେତା : ବର୍ତ୍ତୋଲ୍ଲଭ ବ୍ରହ୍ମଚ୍

ଅନୁରଜନା : ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ଆମେ ସବୁ ଏକ

ଆମେ ସବୁ ଏକ (ବୋଲ) ଆମେ ସବୁ ଏକ (୪ ଥର)

ପୂରୁବ କହେ ଆଉ ପଶ୍ଚିମ ବି କହେ,

ଉତ୍ତର କହେ ଆଉ ଦକ୍ଷିଣ ବି କହେ ।

ପୂରୁବ, ପଶ୍ଚିମ, ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ

ଉତ୍ତର, ଦକ୍ଷିଣ, ପୂରୁବ, ପଶ୍ଚିମ

ସଭିଏଁ ମିଶି ଗାଇବା ଆମେ ସବୁ ଏକ(୧)

ଗାଉଲାବାଲା ତୁମେ ଗୀତ ତାଳେ ବୋଲ

ନାଚିଲା ବାଜା ତୁମେ ନାଚି ନାଚି ଗାଅ

ଗାଇବା, ନାଚିବା, ରଚିବା, ଗଢ଼ିବା

ରଚିବା, ଗଢ଼ିବା, ଗାଇବା, ନାଚିବା

ସଭିଏଁ ମିଶି ଗାଇବା ଆମେ ସବୁ ଏକ(୨)

ଗାଅ ହେ ସାଥ ତୁମେ ଆମ ସହ ଗାଅ

ଚାଷୀ, ମୂଲିଆ, ଶିଳ୍ପୀ, ବଢ଼େଇ ବି ଗାଅ

ତନ୍ତୀ, ମୋଟି, ଧୋବା, ବରଦ, କମାର

କୁମ୍ଭାର, ବଣିଆ, କୁଳି, କାରିଗର

ଏକ ସ୍ଵରରେ କହିବା ଆମେ ସବୁ ଏକ.....(୩)

ଜାଗ ହେ ସାଥୁ

ମଶାଳ ଜାଳ, ଆଗେଇ ଚାଲ ଗାଁ ଗାଁ ସାଥୁ ହେ,
ଅନ୍ଧାରକୁ ଦୂରେଇ ଦେବା ଗାଁ ଗାଁ ସାଥୁ ହେ ।
କୁଡ଼ିଆ ଗର୍ଜେ, ମୂଲିଆ ଗର୍ଜେ, ଗରଜେ ଖେତ ବାଡ଼ିରୁ,
କେତେ ଦିନ ଏମିତି ଲୁଚିବେ ଆମ ଗାଁ ଲୋକକୁ ?
ଲଢ଼େଇ ଚିନା କିଛି ମିଳେନା, ଏଇ କଥା ଆମେ ଜାଣିଛେ,
ଲଢ଼େଇ ଆମ ସରିବ ନାହିଁ ଦେଶର ଗାଁ ଗାଁରେ ।
ଥରକୁ ଥର ଶୋଷଣ ସହି ବନ୍ଧା ତ ଶିକୁଳିରେ,
ଶିକୁଳି ଭାଙ୍ଗି ଜାଗରେ ଆଜି ଗାଁ ଗାଁ ମୋ ସାଥୁ ହେ ।
ନାଲ ସୂରୁଜ କେବେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଶର ସବୁ ଗାଆଁରେ,
ପାଦ ମିଳାଇ ଆମେ ଚାଲିବା ଗାଁ ଗାଁ ସାଥୁ ହେ ।
ଯେଉଁ ସକାଳ ଆମକୁ ଆଜି ଫିକା ଓ ମାୟା ଲାଗେରେ,
(ଆମ) ରକ୍ତ ରଙ୍ଗ ଭରିବା ଏଠି ଗାଁ ଗାଁରେ ଆମେରେ ।
ଭାରତ ଆମ ଜିର୍ଜ୍ଜ୍ୱଳ ଉଠିବ ଦେଶର ସବୁ ଗାଆଁରେ,
ବହି ପଢ଼ିବା ବାଟ ଖୋଜିବା ଗାଁ ଗାଁରେ ଆମେରେ ।

ମୂଳ ହିନ୍ଦୀ : ବଲ୍ଲି ସିଂହ ତିମା

ଓଡ଼ିଆ ମର୍ମାନୁବାଦ : ବିନୟକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ

ହିରୋସୀମା, ନାରାସାକି

କେବେ ନୁହେଁ କେବେ ନୁହେଁ
ନୁହେଁ ଆଉ ହିରୋସୀମା
ନାରାସାକି କେବେ ନୁହେଁ
ଶାନ୍ତି ଆମେ ଚାହୁଁ.....(୦)
ଅଶ୍ରୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିବା ଯିଏ
କେହି ବଞ୍ଚେ ଏ ନାହିଁ
ବଞ୍ଚେ ଯିଏ କେହି ସିଏ
ମରିଯିବା ହିଁ ଭଲ
ଅଶ୍ରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଲା ଭୟ ଅସୁର
କି କରାଇ ତା'ର ଛାୟା
ଶେଷ କର ଏହି ଭୟ ଯୁଦ୍ଧକୁ
ଶାନ୍ତ ହେଉ ଏ ଦୁନିଆ
ଶାନ୍ତି ଆମେ ଚାହୁଁ.....(୧)
ବ୍ରହ୍ମଜଗତର ସାଗର ବୁଜେ
କୁନି ଆମର ପୃଥିବୀ
ମିଳିମିଶି ରହିବା ମାଙ୍କ ହୋଇ ଚାଲିବା
ଗଡ଼ବା ଦୁନିଆ ଏକାଠି
ଅଶ୍ରୁ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ହଟିଆରକୁ
ଫିଙ୍ଗି ବଞ୍ଚାଅ ଏ ଦୁନିଆ, ଦୁନିଆ.....
ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିର ଆନ୍ଦୋଳନରେ
ଆମେତ ରହିବା ଆଗୁଆ ।
ଶାନ୍ତି ଆମେ ଚାହୁଁ.....(୨)

PRINTED - KONARKA PRINTERS .
KCHATBIN SARANI, C-4-C